

PATVIRTINTA

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus
viešosios bibliotekos direktoriaus
2019 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. IV-5/1

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka

2018 m. veiklos ataskaita

Laura Juchnevič

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus
viešoji biblioteka, 2019 m. Vilnius

Turinys

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos svarbiausi 2018 m. įvykiai.....	3
Siekta vartotojams teikiamų paslaugų geros kokybės	5
<i>Kultūros renginiai, parodos ir edukacijos</i>	7
<i>Medijų, skaitmeninio ir informacinio raštingumo ugdymas</i>	9
<i>Šiuolaikinė kraštotyros veikla bibliotekoje</i>	10
Gerintas informacijos prieinamumas.....	10
<i>Bibliotekos fondų atnaujinimas ir papildymas</i>	11
<i>Dokumentų atranka ir nurašymas</i>	12
<i>Dokumentų fondo tvarkymas ir perkėlimas</i>	12
<i>IPS formavimas ir duomenų bazių panaudojimas</i>	13
<i>Mickevičianios kolekcijos restauravimas ir konservavimas, fondo skaitmeninimas</i>	14
Gerinta bibliotekų paslaugų kokybė nustatytoje teritorijoje.....	16
<i>Įgyvendinti projektai regione</i>	17
Bibliotekoje ir Vilniaus regione vykdyti projektai	17
Tarptautiniai projektai	18
<i>Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo renginių organizavimas</i>	19
<i>Atliktų tyrimų rezultatų pristatymas</i>	21
<i>Komunikacija. Ryšiai su visuomene</i>	22
<i>Atstovavimas ir bendradarbiavimas</i>	23
Vykdyta Valstybės kultūros įstaigų infrastruktūros plėtros programa.....	25
2019 metų bibliotekos veiklos prioritetai	26

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos svarbiausi 2018 m. įvykiai

2018 m. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos (toliau tekste – VAVB ir biblioteka) pagrindiniai ir išskirtiniai įvykiai yra:

❖ bibliotekos rekonstrukcijos užbaigimas, persikėlimas į atnaujintas patalpas ir bibliotekos paslaugų tobulinimas, įgyvendinant bibliotekos rekonstrukcijos darbus pagal investicinį projektą „Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos pastatų Vilniuje, Trakų g. 10 ir 12, modernizavimas“. 2018 m. atliktas baldų viešasis pirkimas, perkelta bibliotekos fondo dalis į naujas patalpas, lankytojų patogumui pertvarkyta nerenovuota pastato dalis. Perkelti bibliotekos dokumentų fondą ir ruošiantis atnaujintam lankytojų aptarnavimui, nuo spalio 15 d. iki gruodžio 31 d. buvo apribotos lankytojams teikiamos bibliotekos paslaugos (I a. Registracijoje priimamos atneštos knygos, išduoti užsakyti ir rezervuoti leidiniai), o 2018 m. gruodžio paskutines savaites biblioteka lankytojų neaptarnavo. Vyko aktyvi komunikacija, skaitytojai nuolat informuoti apie persikraustymo eigą.

Taip pat ruošiasi lankytojų aptarnavimui ir darbui naujomis sąlygomis: kurta bibliotekos navigacinė ir ženklavimo sistema, kurtos ir tobulintos skaitymo skatinimo ir edukacinės programos, atnaujinta ir sustiprinta gyventojų medijų ir informacinio raštingumo ugdymo veikla. 2018 m. pradėtas įgyvendinti Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtros (VEPS) projektas partnerio teisėmis – ruošiamasi kurti Vilniaus regiono bibliotekų skaitmeninio centro.

❖ 2018 m. minėtos Adomo Mickevičiaus 220-osios gimimo metinės. Bibliotekoje organizuotas renginių ciklas ir kurtos parodos, skirtos atminti šiai asmenybei ir jo kūrybai. 2018 m. pabaigtas projektas „Mickevičiaus kolekcijos dokumentų restauravimas, konservavimas ir aktualizavimas“ (finansuojamas Lietuvos kultūros tarybos, 2016-2018 m.), kurio metu tvarkyti, restauruoti ir konservuoti bibliotekos Mickevičiaus kolekcijos leidiniai. 2018 m. Skaitymo festivalis buvo dedikuotas poetui Adomui Mickevičiui ir romantizmo šiuolaikiniame pasaulyje temai. Sukurta kraštotyrinė virtuali paroda „Kokį Vilnių pamatė Adomas Mickevičius?“. Parodoje sujungiami senųjų atvirukų apie Vilnių vaizdai ir Adomo Mickevičiaus gyvenimo momentai jam atvykus į Vilnių ir gyvenant Vilniuje. Pradėtas įgyvendinti tarptautinis projektas „Adomas Mickevičius pasaulyje“ – sukurta stendinė paroda „Žvelk širdimi tik į širdį“.

❖ 2018 m. įgyvendinta Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos strateginio veiklos plano priemonė „Aprūpinti bibliotekas socialinės bei informacinės atskirties gyventojų grupėms skirta įranga ir priemonėmis“, skirta Vilniaus ir Alytaus apskričių savivaldybių viešųjų bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumui socialinę ir informacinę atskirtį patiriantiems gyventojams plėtoti. Suplanuotos ir įgyvendintos veiklos:

1. Bibliotekos aplinkos pritaikymas neįgaliesiems.

Sukurta bibliotekos patalpų ženklavimo koncepcija (aplinkos ir erdvių pritaikymas neįgaliųjų poreikiams, navigacinės sistemos po patalpas kūrimas). Veikla įgyvendinta keliais etapais: suburta darbo grupė, kuri pateikė pasiūlymus dėl bibliotekos aplinkos ir erdvių pritaikymo neįgaliųjų poreikiams; paruoštas vizualinės komunikacijos sistemos projektas; paruoštas vidaus informacijos sistemos dizainas ir maketai.

2. Kultūros renginiai, skirti Vilniaus regiono bibliotekų lankytojams.

Įgyvendinti keli renginių ciklai (seminarai su „Nerimo klinika“ ir meditacinės sutartinės su „Laiminguo“ ir kt.), neįgaliųjų poreikiams pritaikyti kultūros renginiai.

3. Vykdyta metodinė ir vadybinė veikla Vilniaus regione, veiklų viešinimas.

Sukurta bibliotekos dizainas, pritaikytas skirtingiems žmonių su negalia poreikiams, atnaujinta „Literatūrinė vaistinė“, paruošti literatūriniai receptai biblioterapijos ir savipagalbos temomis, išleistas 2019 m. „Literatūrinės vaistinės“ kalendorius, dalyvauta tarptautinėse konferencijose, skaityti pranešimai, įgyvendintas video gido Vaikų bibliotekoje viešinimas.

4. Kvalifikacijos kėlimas ir komandiruotės.

Suorganizuoti kvalifikacijos kėlimo renginiai Vilniaus regiono bibliotekininkams: mokymai „SafeTalk“ savižudybių prevencijos tema, mokymai „Biblioterapija: literatūros atranka“ ir gestų kalbos pradžiamokslis „Kaip bendrauti su klausos sutrikimų turinčiais žmonėmis?“.

2018 m. gegužės 14-18 d. įvyko VAVB vadovų kvalifikacinė kelionė į Baltijos ir Skandinavijos šalis. Išvykos tikslas – susipažinti su užsienio bibliotekų patirtimi, dirbant su asmenimis, patiriančiais socialinę atskirtį.

❖ Buvo tęsiamos 2016 m. pradėtos Vasara su knyga veiklos, kartu su apskričių viešosiomis bibliotekomis įgyvendinta skaitymo skatinimo akcija „Skaitymo iššūkis“. VAVB buvo atsakinga už naujos internetinės svetainės vasarasuknyga.lt ir dalyvių registracijos duomenų bazės sukūrimą, taip pat buvo ruošti informaciniai pranešimai, vizualai, pildyta paskyra socialiniame tinkle Facebook, atstovauta žiniasklaidoje.

2018 m. į „Skaitymo iššūkį“ įsitraukė apie 70 proc. Vilniaus regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų ir jų filialų, taip pat dalyvavo trys mokyklų bibliotekos, iš viso akcija Vilniaus regione pritraukė 1158 dalyvius. Aktyviausios Vilniaus regiono bibliotekos buvo Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka. VAVB ši akcija taip pat populiarė – per pirmąją dieną bibliotekoje užsiregistravo 100 iššūkį prisiimančių skaitytojų.

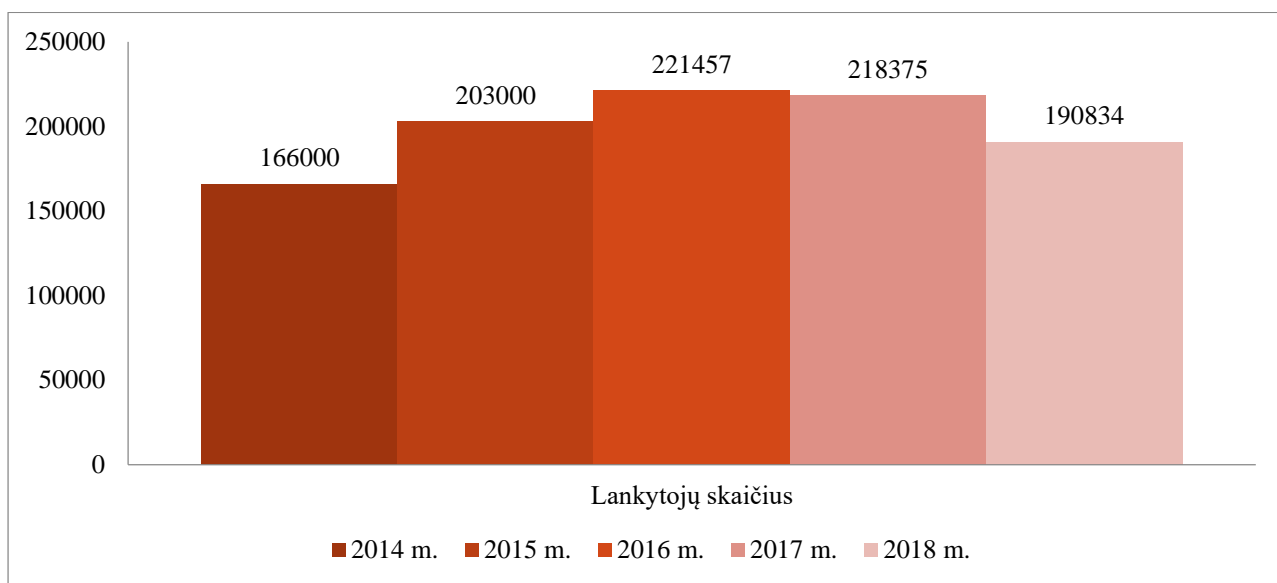
Įgyvendinant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos nustatytus strateginius tikslus, biblioteka gerina skaitytojų aptarnavimo kokybę ir informacijos prieinamumą bei stiprina bibliotekos regioninę veiklą.

Siekta vartotojams teikiamų paslaugų geros kokybės

Remiantis 2017 m. atliktu bibliotekos vartotojų (lankytojų) pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimo rezultatais, 2018 m. įgyvendintas priemonių planas – tobulintos teikiamos paslaugos, planuotos ir kurtos naujos paslaugos (edukacinės ir gyventojų mokymų programos).

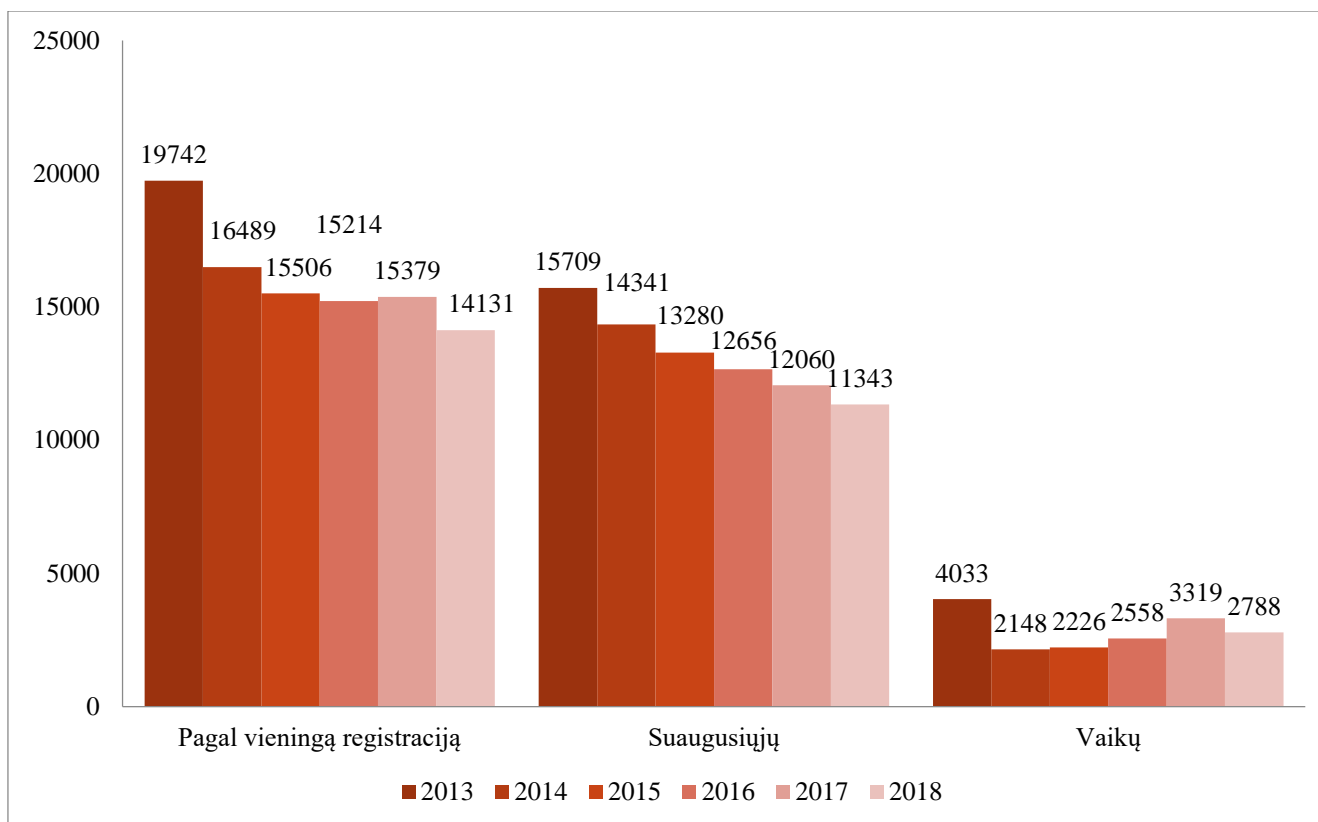
2018 m. užfiksuoti 190 834 fiziniai apsilankymai. Bendras fizinių apsilankymų skaičius 2018 metais, palyginus su 2017 metais, sumažėjo 10,9%. Suaugusiųjų sektoriuose lankytojų sumažėjo 11,6%. Vaikų bibliotekoje, lyginant su 2017 metais, lankytojų mažėjo 9,2%. Daugiausiai apsilankymų įvyko suaugusius aptarnaujančiuose sektoriuose – 119 547, Vaikų bibliotekoje (toliau – VB) apsilankė 57 447 lankytojai, renginių lankytojai – 16 425. Daugiausia lankytojų pritraukiantis metų renginys – „Skaitymo festivalis“, kuris truko 2 dienas (2018 m. rugsėjo 7-8 d.), į 47 organizuotus renginius pritraukta apie 5000 dalyvių. Per dieną bibliotekoje vidutiniškai apsilankė 750-800 lankytojų.

VAVB 2014-2018 m. lankytojų skaičius

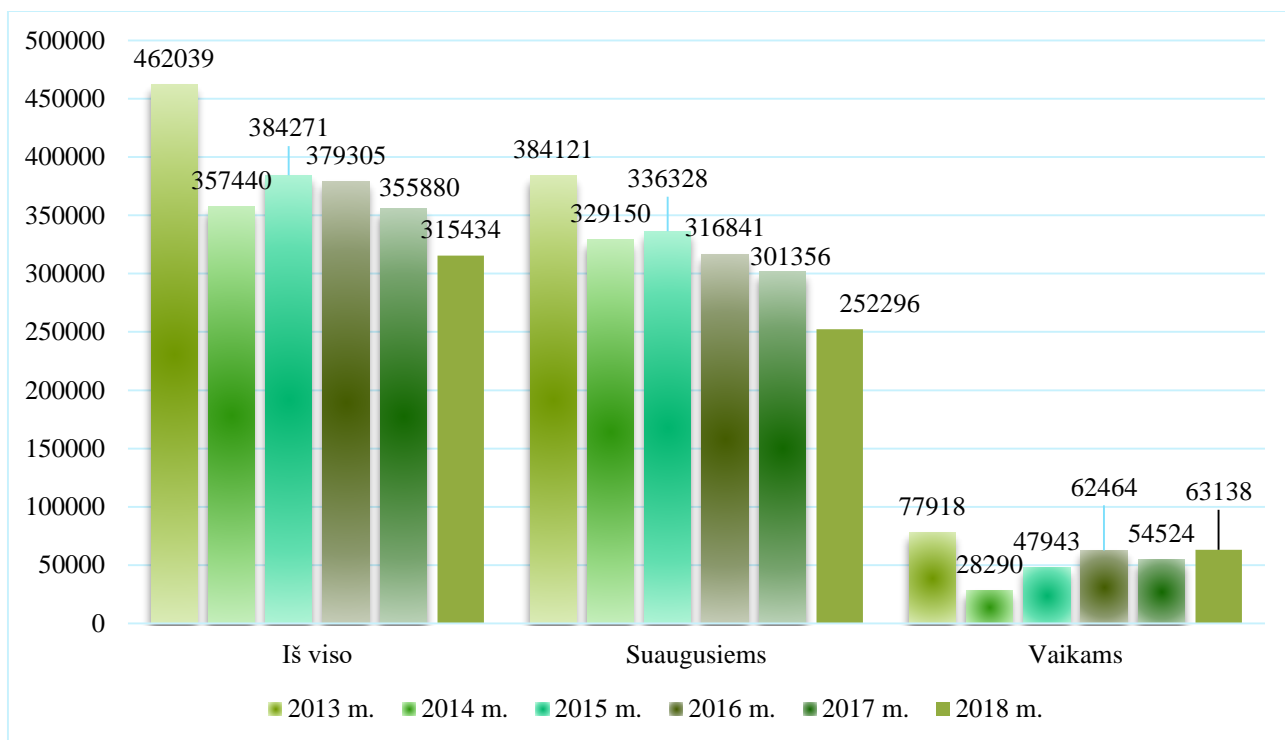
Bendras registruotų vartotojų skaičius 2018 metais, palyginus su 2017 metais, sumažėjo 7,5% (nuo 15 378 2017 m. iki 14 131 2018 m.). Suaugusiųjų registruotų vartotojų sumažėjo 5%, Vaikų bibliotekoje registruota 16% mažiau, negu 2017 metais¹. Įvykdytos 605 tarpbibliotekinio skolinimo užklausos, gautos iš kitų bibliotekų.

¹ Pastaba: 2017 metais į vaikų amžiaus grupę įėjo 8-9 klasių moksleiviai, 2018 metais vaikus skaitytojus pradėjome skaičiuoti tik iki 7 klasės (imtinai).

2018 m., mažėjant lankytojų ir skaitytojų skaičiui, mažėjo ir dokumentų išduotis. Suaugusiems skaitytojams išduota dokumentų 11,2% mažiau negu 2017 metais. 2018 metais taip pat sumažėjo naudojimas savitarnos aparatais dėl bibliotekos fondo perkraustymo darbų ir savitarnos aparatų įrengimo vietos (buvo nepatogus priėjimas). 2018 metais veikė tik 2 savitarnos įrenginiai, o metų pabaigoje, kai dėl dokumentų fondo perkraustymo darbų buvo uždarytos ir Abonemento patalpos, naudotis savitarnos aparatais buvo galima tik Vaikų bibliotekoje.

2018 m. pradėta skolinti stalo žaidimus į namus – nuo birželio mėn. panaudai išduota daugiau nei 50 vnt. žaidimų. Tikimasi, kad galimybė skolintis įvairesnių formatų dokumentų, pritrauks naujų skaitytojų.

2018 m. bibliotekos virtualių lankytojų skaičius, lyginant su 2017 m., didėjo – bibliotekos interneto svetainėje apsilankė **93 139** lankytojai (2017 m. – 78 018). Nuo 2016 m. virtualūs apsilankimai skaičiuojami tik bibliotekos interneto svetainėje. Apsilankymai kituose el. puslapiuose, kuriose teikiamos bibliotekos el. paslaugos ir el. produktai, nėra įtraukiami į virtualių apsilankymų skaičių, pavyzdžiui, neįtraukiami kraštotyros informacijos „Vilnijos vartai“ svetainės duomenys, „Knygų lobio“ internetinė svetainė ir Adomo Mickevičiaus virtuali galerija. Biblioteka iš viso turi 6 socialinių tinklų paskyras ir profilius, juose yra **8 115** sekėjų. Kaip el. produktai kuriamos virtualios parodos – 2018 m. jų sukurta 6.

2019 m. bus pradėti atnaujinti skaitytojų aptarnavimą rekonstruotose bibliotekos patalpose, perkėlus bibliotekos fondo dalį ir su naujomis paslaugomis, teikiamomis lankytojams ir skaitytojams. Priimtas sprendimas – nuo 2019 m. sausio 2 d. visoms amžiaus grupėms skaitytojo pažymėjimas bus nemokamas.

Kultūros renginiai, parodos ir edukacijos

2018 m. pasižymėjo kultūros renginių ir edukacinių veiklų gausa. Nors didžioji dalis įvykusių edukacinių programų buvo skirtos vaikams ir paaugliams, bet per metus buvo paruošta 10 naujų edukacinių programų suaugusiems, kurios bus pradėtos įgyvendinti 2019 m. naujose bibliotekos

erdvėse. 2018 m. biblioteka pateikė paraiškas Kultūros paso² veikloms – į Kultūros paso registrą buvo įtrauktos keturios edukacinės programos, skirtos vaikams iki penktos klasės. Į registrą įtraukta edukacinė programa „Prisijaukink pasaką“ tapo populiari ne tik Vilniaus regione, bet ir visoje Lietuvoje (surengtos 34 edukacinės veiklos, dalyvavo 717 vaikų). Įsigijus ženkliukų gaminimo įrenginį, buvo pradėtos įgyvendinti teminės ženkliukų gaminimo dirbtuvės, pavyzdžiui, „Susikurk Šimtmečio ženkliuką“ su trumpa paskaita apie Valstybinę ir tautinę simboliką.

Iš viso 2018 m. buvo suorganizuota **70 renginių ikimokyklinio ir jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikams ir 15 paaugliams**. Įvyko **135 edukaciniai renginiai** vaikams (knygų pristatymai, susitikimai su autoriais ir kt.), **34 ekskursijos vaikams, per metus edukacijose apsilankė 1069** mokyklinio amžiaus vaikai, nuolat veikia įvairios parodos, skaitytojams buvo pateikiami rekomenduojamų knygų sąrašai, pradėta teikti naują paslaugą – kuriami naujienlaiškiai „Adomo ir Marilės skaitiniai“, skirti mokytojams ir tėvams, norintiems skatinti vaikų ir paauglių skaitymą (per metus išleisti keturi naujienlaiškiai).

2018 metais **suaugusiesiems suorganizuoti 475 renginiai, juose apsilankė 15 463 lankytojai**, įskaičiuojant įvairių temų ir formų parodas, 4 skaitmeninio raštingumo renginius, 253 žodinius renginius. **Daugiausiai dėmesio sulaukė renginiai 2018 m.:** „Sutartinių Rato“ renginių ciklas; „Literatūrinės vaistinės“ pristatymas tradicinėje Vilniaus knygų mugėje (per kelias dienas lankytojams išdalinta 4000 receptų); vasaros metu su asociacija „Slinktys“ įgyvendinto projekto „Su knyga per literatūrinę Europą: pėdsakai Vilniuje“ renginių ciklas rekonstruotame bibliotekos kieme (surengta 10 renginių, klausytasi 26-ių 14 tautybių rašytojų, kurie Vilniuje yra palikę savo pėdsakus, kūrybos); „Skaitymo festivalis“ tema „Būčiau romantiku, bet...“ (festivalio dienomis įvyko 47 renginiai, pasirodė du neįgaliųjų kolektyvai, – Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ įkurtas „Spalvų orkestras“ ir Vilniaus neįgaliųjų dienos centro teatro grupė, – apsilankė apie 5 000 lankytojų). Parodos yra viena iš intensyviausių fondų aktualinimo formų bibliotekoje. 2018 m. buvo paruoštos **57** stendinės, teminės, naujų knygų, vienos knygos ir kt. **parodos**, taip pat iš jų **6** buvo **virtualios**. Pagrindinė virtualių parodų tema – Adomo Mickevičiaus kūryba ir gyvenimas, pvz., „Romantizmas ir kostiumas“, skirta moksleiviams, bei kraštotyros paroda „Kokį Vilnių pamatė Adomas Mickevičius?“.

Biblioteka ypatingai daug dėmesio skiria bendruomenėms. Buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Austrijos užsienio reikalų ministerija ir Austrijos Respublikos ambasada Kopenhagoje, taip pat su Lietuvos ir Austrijos draugija. Austrų literatūros skaitykloje organizuoti kultūros renginiai,

² Kultūros pasas tai priemonė, skirta visų Lietuvos mokinių, besimokančių pagal bendrojo ugdymo programas, kultūros pažinimo įpročiams ugdyti ir jų kultūros patirčiai plėsti, teikiant jiems atitinkamas kultūros ir meno paslaugas.

susitikimai, vokiškai kalbančių skaitytojų klubas. Iš reikšmingiausių renginių paminėtini: Austrijos Respublikos nacionalinės šventės paminėjimas (2018 m. spalio 26 d.) ir naujai paskirtos Austrijos Respublikos ambasadorės Lietuvai J. E. Yvonne Tončič-Sorinj apsilankymas. Taip pat telkiama Vilniaus žydų bendruomenė Vilniaus žydų viešojoje bibliotekoje: išskirtinai dovanotais leidiniais pildytas fondas, organizuoti renginiai (iš viso 94), teminės ekskursijos po Vilnių, vykdyta Vilniaus žydų teatro ir Vilniaus žydų viešosios bibliotekos paramos ir labdaros fondo veiklos, laimėtas projektas ir išleisti 2 žurnalo „Brasta“ numeriai 250 egz. tiražu, bendradarbiauta su partneriais Lietuvoje ir užsienyje.

Medijų, skaitmeninio ir informacinio raštingumo ugdymas

2018 m. organizuoti gyventojų **medijų, skaitmeninio ir informacinio raštingumo mokymai**. Mokymai organizuojami grupėse bei individualiai, prisijungta prie nacionalinių projektų („Prisijungusi Lietuva“), įgyvendintas Lietuvos kultūros tarybos iš dalies finansuojamas projektas „Vilniaus regiono bendruomenės medijų ir informacinio raštingumo ugdymas bibliotekose“. Organizuotas skaitytojų konsultavimas, kaip naudotis informacijos paieškos priemonėmis (katalogais, kartotekomis, bibliotekos elektroniniu katalogu, duomenų bazėmis, bibliografijomis, informaciniais leidiniais ir kt.), socialiniais tinklais, renkamos grupės į VAVB ir Vilniaus regiono bibliotekose vykstančius specialistų seminarus. 2018 metais medijų, skaitmeninio ir informacinio raštingumo ugdymo veiklose **apmokyti 962 vartotojai, organizuota 190 mokomųjų renginių, atsakyta į 27 071 informacinę užklausa**.

2018 m. prisijungta prie nacionalinės iniciatyvos „Prisijungusi Lietuva“, dalyvauta teminėje akcijoje „Senjorų dienos internete“, kurios tikslas – skatinti vyresnio amžiaus žmones drąsiai jaustis skaitmeninėje erdvėje, pažinti grėsmes bei netikras žinias, kritiškai vertinti informaciją, saugiai ir atsakingai naudotis aktualiomis e. paslaugomis, nuolat tobulinti savo skaitmeninius įgūdžius. Stebėti tiesioginių transliacijų įvairiomis temomis senjorai rinkdavosi Informacijos skaitykloje.

Pradėtas įgyvendinti tęstinis, du metus truksiantis projektas „Vilniaus regiono bendruomenės medijų ir informacinio raštingumo ugdymas bibliotekose“, skirtas organizuoti medijų ir informacinio raštingumo seminarus ir mokymus VAVB lankytojams ir Vilniaus regiono gyventojams. Projekto metu paskaitas skaitė kviestiniai lektoriai iš Vilniaus universiteto (dr. Vincas Grigas, dr. Viktor Denisenko), Lietuvos žurnalistikos centro (Evaldas Tamariūnas, Rimvydas Valatka) bei VAVB (K. Šutova, L. Vidrinskienė, A. Miškinytė, Z. Tiukšienė) ir Vilniaus regiono bibliotekų specialistai. Projekto metu siekiama ugdyti gyventojų gebėjimus ne tik kritiškai vertinti žiniasklaidą ir atpažinti propagandą, bet ir kurti, ieškoti bei dalintis informacija patiems, pasitelkiant socialines medijas.

Vilniaus regiono gyventojai ypač susidomėjo kviestinių lektorių seminarais, noriai juose lankėsi. Seminarai vesti Vilniaus rajono savivaldybės centrinėje bibliotekoje (Rudaminoje), Trakų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir Varėnos rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Šiuolaikinė kraštotyros veikla bibliotekoje

2018 m. buvo kaupiamas kraštotyros dokumentų fondas įvairiose laikmenose, vykdomas informacijos apie Vilniaus kraštą bei jo žmones tvarkymas, saugojimas ir sklaida, dalyvauta LIBIS analizinės posistemės kūrimo, parengti nauji kraštotyros darbai, rengiama kraštotyros informacija interneto svetainei www.vilnijosvartai.lt (parengta 18 biogramų), organizuojami kraštotyrą populiarinantys renginiai, skaityti pranešimai, surengtos 7 kraštotyrinės parodos bibliotekoje.

2018 metais nuo „Vilnijos krašto“ duomenų bazės sukūrimo praėjo 10 metų. 2018 m. gegužės 9 d. Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje susitiko svetainės „Vilnijos vartai“ komanda, kuri aptarė veiklas, diskutavo apie problemas, kurios iškyla dirbant kraštotyrinį darbą kiekviename rajone. Pristatyti pranešimai apie egodokumentus ir jų svarbą kraštotyros veiklai, Vilniaus regiono specialistai paskatinti domėtis šia sritimi ir rinkti egodokumentus, pildyti šia informacija „Bičių korį“.

Sukaupta kraštotyros informacija viešinta LRT laidos „Labas rytas“ rubrikoje apie Vilniaus miesto mikrorajonus. Parengti ir skaityti pranešimai specialistams: „Egodokumentai kaip kraštotyros objektas ir jų pateikimas „Vilnijos vartuose“ (Z. Tiukšienė); „Vilnijos vartų“ turinio kūrimas“ (N. Sisaitė); „Svetainės „Vilnijos vartai“ turinio apimtis ir lankomumo rezultatai“ (J. Lazauskaitė); „Bibliografinės heuristikos pradmenys. Informacijos paieška“ (Z. Tiukšienė).

Įgyvendinant kraštotyrinę veiklą, domimasi užsienio šalių patirtimi, organizuojami ne tik vietiniai, bet ir tarptautiniai bendradarbiavimo tinklai: 2018 m. paruoštas, pateiktas ir pradėtas įgyvendinti ERASMUS+ KA2 projektas „*Cultural Heritage for the Future: Create, Share and Learn*“. Dviejų metų projekto metu stiprinamas bendradarbiavimas ir partnerystė kraštotyros srityje su Estijos, Danijos, Švedijos ir Slovėnijos bibliotekomis.

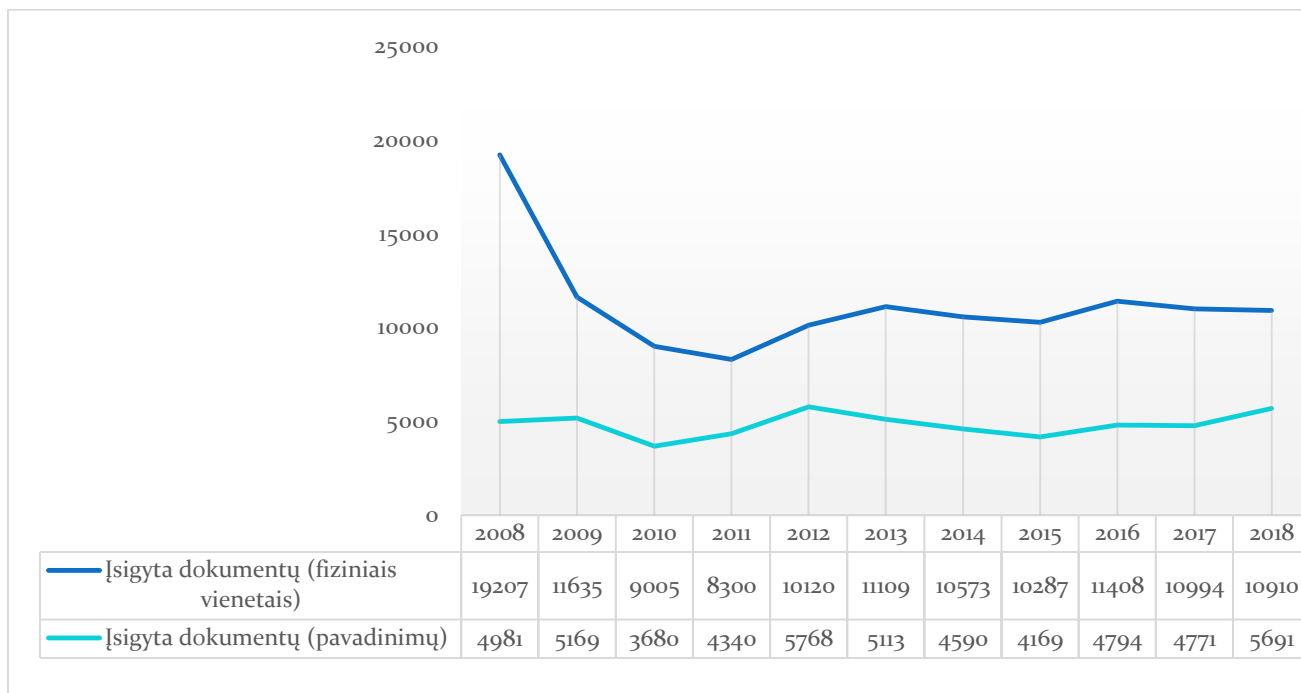
Gerintas informacijos prieinamumas

2018 metų pabaigoje bibliotekos dokumentų fondo dydis buvo – **440 581** fiz. vnt. (sumažėjo 0,7 proc. nuo 2017 m.), **183 198** pavadinimai (padidėjo 7,6 proc. dėl nurašomų dubletų), prenumeruota **103** pav., **857** fiz. vnt. periodinių leidinių. Bibliotekos fondo atnaujinimo koeficientas – **2,5** (2017 m. – 2,4) ; fondo apyvarta – **0,7** (2017 m. - 1,3). 2018 m. vartotojai galėjo naudotis **14** prenumeruojamų duomenų bazių.

Bibliotekos fondų atnaujinimas ir papildymas

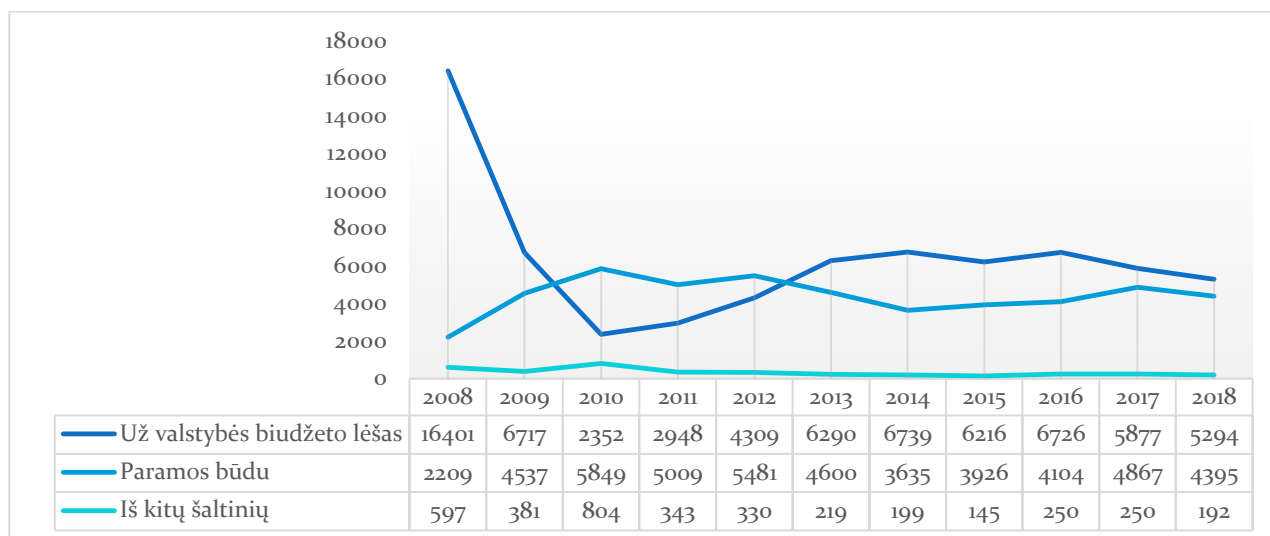
2018 metais bibliotekos fondų atnaujinimui ir jų papildymui buvo įsigyta **5 691 pav., 10 910** fiz. vnt. dokumentų.

Dokumentų fondo atnaujinimas (įsigyta dokumentų) 2008-2018 metais (fiz. vnt. ir pav.)

2018 m. vidutinė dokumento pirkimo kaina buvo **13,70** Eur. 2018 m. už skirtą biudžeto lėšų dalį buvo įsigyta **5 294 fiz.** vnt. leidinių (dokumentai ir prenumerata). Neatlygintinai (dovanos) arba paramos būdu gauta 4 395 fiz. vnt., skaitytojai vietoje pamestų grąžino 192 fiz. vnt. leidinių. Didžiausias paramos teikėjas Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka – neatlygintai gautos Šv. Jurgio bažnyčioje buvusios knygos.

Dokumentų fondo atnaujinimo šaltiniai 2008-2018 metais (fiz. vnt.)

Dokumentų atranka ir nurašymas

2018 metais toliau buvo skiriamas didelis dėmesys antrinei dokumentų atrankai ir dokumentų nurašymui. Nurašyta **17 965 fiz. vnt.** (2017 m. – 25 007 fiz. vnt.), **5 450 pavadinimų** (2017 m. – 9 769 pav.) dokumentų.

Dokumentų nurašymas pagal priežastis 2018 m.

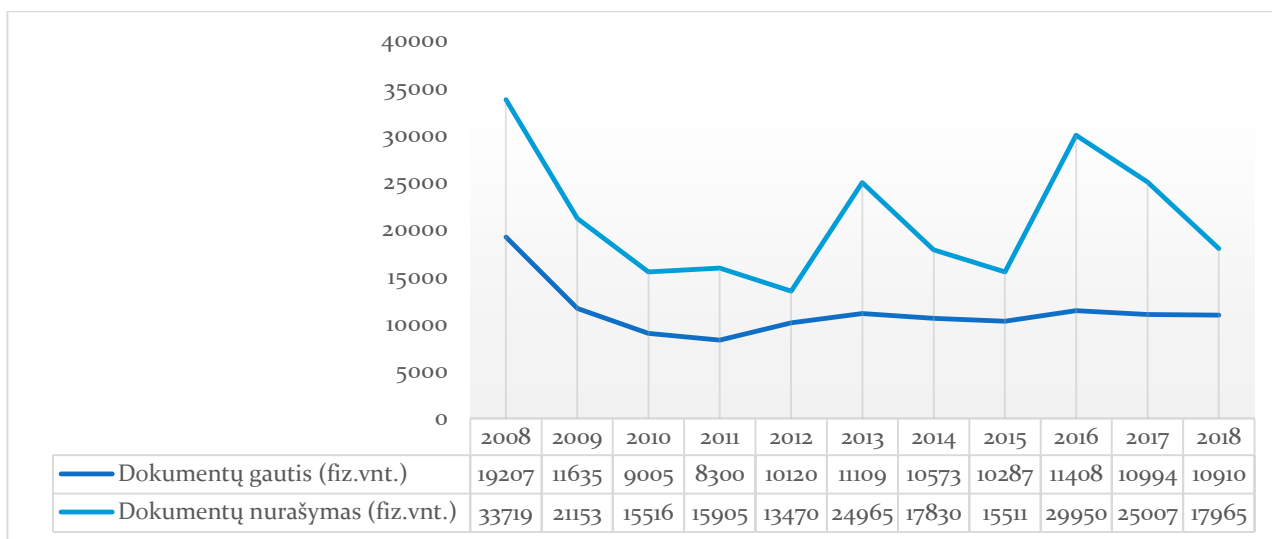
Nurašymo priežastys	2018 m. rodiklis	Procentas nuo nurašomų dokumentų
Susidėvėję	9209	51,3
Praradę aktualumą	8539	47,5
Pamesti skaitytojų	217	1,2
Viso	17965	100

Dokumentų fondo tvarkymas ir perkėlimas

2018 m. buvo tęsiamas pasiruošimas bibliotekos dokumentų fondo perkraustymo į rekonstruotas patalpas darbams: tvarkomi, peržiūrimi, valomi periodikos bei saugykloje esantys fondai, vykdomi reikalingų dokumentų perdavimai į aktyvius atvirusius fondus. Po rekonstrukcijos, bibliotekos atvirieji fondai, išskyrus atminties kolekcijas (joms bus taikomos kitokios sąlygos), turėtų sudaryti galimybę skaitytojams dokumentus rinktis ir skolintis į namus ar skaityti vietoje. Saugyklos fondas toliau palaipsniui tvarkomas, nuo 2019 m. jis turėtų būti nebepildomas, o leidiniams, kurie neskolinami į namus, klijuojamos raudonos etiketės su egzemplioriaus skolinimo sąlyga – skaityti tik vietoje. Taip pat tvarkomi buvę bibliografijos fondo leidiniai.

Nuo 2018 m. spalio mėnesio į atvirosius fondus perkelta (tiek į naujas patalpas, tiek senose abonemento patalpose) apie 100 tūkstančių leidinių. Prieš perkraustymą atlikta dokumentų atranka: peržiūrėti meno leidiniai, ALF kolekcijos, istorijos, kompiuterijos, grožinės literatūros fondai. Taip pat atrinkti tinkami perkraustymui į atvirosius fondus Regiono fondo, Retų leidinių ir Mickevičianų kolekcijų leidiniai. Bibliotekos dokumentų fondo perkraustymo darbams atlikti samdyta įmonė, tačiau specialistai padėjo sukrauti, iškrauti ir sustatyti dokumentus, po perkraustymo atlikti sustatymo patikros darbai. Infotekos patalpoje sudarytas teminis fondas, skirtas atvykstantiems gyventi iš užsienio ir norintiems susipažinti su Lietuva, Vilniumi, gyvenimo galimybėmis, kalba, kraštu.

Dokumentų fondo papildymas ir nurašymas 2008-2018 metais (fiz. vnt.)

Tvarkyti ir skaitytojams paruošti fondai, likę bibliotekos senosiose patalpose. Buvusioje Informacijos skaitykloje įkurta Periodikos skaitykla (išskelti bibliografijos fondui priskirti leidiniai), atrinkta pasenusi literatūra nurašymui, parengta patalpa ir išdėliotas periodinių leidinių fondas – neskolinami 3 metų laikraščiai ir žurnalai, kiekvienos dienos spauda, taip pat paliktos bendrosios enciklopedijos. Skolinami periodiniai leidiniai pateikiami atvirųjų fondų erdvėje.

IPS formavimas ir duomenų bazių panaudojimas

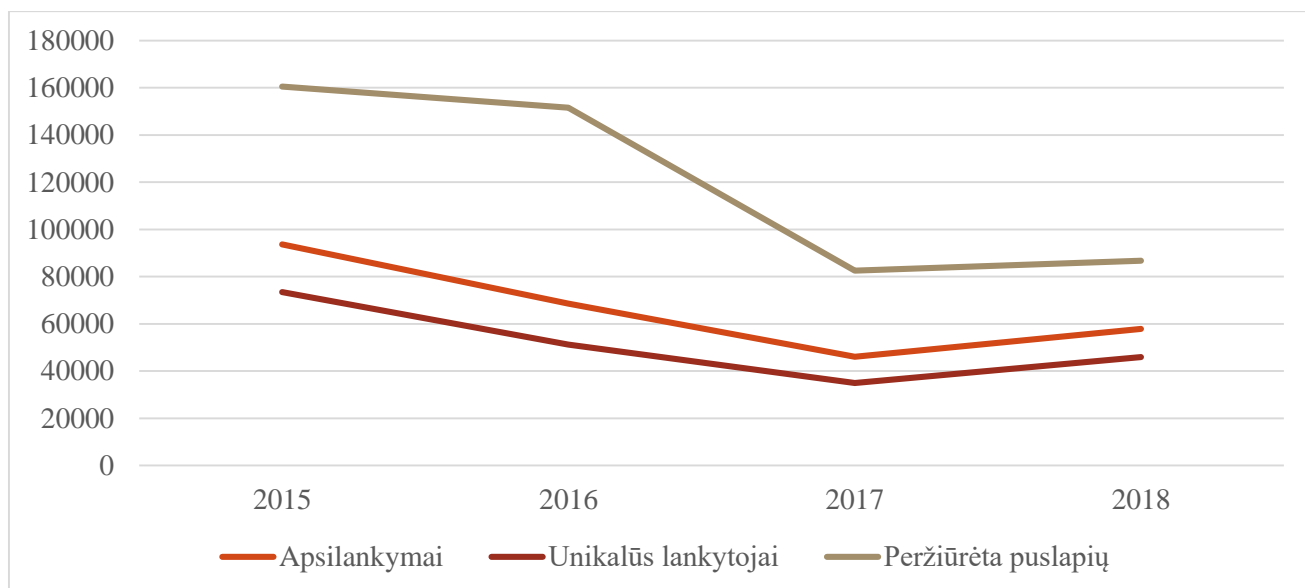
2018 m. vykdyti elektroninio katalogo sudarymo darbai: parengti **8 198** bibliografiniai įrašai, redaguota **13 800** įrašų, tvarkomi garsiniai dokumentai (CD ir vinilinės plokštelės) – stengiantis atskleisti jų turinį, parengta daugiau analitinių aprašų. Skaitytojai intensyviai naudojami Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) suvestiniu katalogu – 2018 m. atlikta **416 410 paieškų**.

2018 m. vartotojai galėjo naudotis **14 prenumeruojamų duomenų bazių**. Vartotojams buvo siūloma naudotis lietuviška DB (INFOLEX) ir užsienio DB: EBSCO DB paketu (8 atskiros DB);

Emerald Management eJournals Collection; NAXOS Music Library; Taylor & Francis ir Window of Shanghai. Duomenų bazėmis vartotojai naudojami nemokamai. Duomenų bazėse atlikta **12 080 paieškų**. Pagal turimus duomenis (ne visos DB pateikia statistiką ir 2018 m. tiekėjai pakeitė statistikos rinkimo metodiką) iš prenumeruojamų DB atsisiųsta ir peržiūrėta 4 491 įrašų (turinių). Užregistruota 16 naujų nuotolinių prenumeruojamų DB vartotojų.

Bibliotekos kuriamoje kraštotyrinėje duomenų bazėje „Vilnijos vartai“ vartotojai galėjo rasti informacijos apie Vilnių, vietas ir personalijas. Duomenų bazė nuolat pildoma, lankytojų skaičius po svetainės atnaujinimo po truputį didėja. Vidutinė apsilankymo trukmė puslapyje – 00:01:19.

„Vilnijos vartai“ 2015-2018 metais

2018 m. pradėtas įgyvendinti ERAAMUS+ projektas, kurio metu planuojama bendradarbiaujant su užsienio partneriais tobulinti kraštotyrinės informacijos vartotojams pateikimą.

Mickevičiaus kolekcijos restauravimas ir konservavimas, fondo skaitmeninimas

2018 m. buvo pabaigtas įgyvendinti projektas „Mickevičiaus kolekcijos dokumentų restauravimas, konservavimas ir aktualizavimas“ (projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba, 22 000 Eur. Projekto trukmė – 2016 m. liepos 1 d. – 2018 m. gruodžio 31 d.). Projekto tikslas – išsaugoti ir populiarinti kilnojamas kultūros paveldo vertybes (XIX-XX a.), renkamas, kaupiamas ir saugomas Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos mnemoninėje Mickevičiaus kolekcijoje.

Trečiojo etapo metu buvo restauruoti ir konservuoti 6 dokumentai, tik konservuoti 10 dokumentų:

Restauruoti ir konservuoti dokumentai:

1. Kallenbach, Józef Henryk. Adam Mickiewicz. - Poznań: Wielkopolska Księgarnia Nakładowa K. Rzepeckiego; -T. 1: wydanie ozdobione siedemnastu ilustracjami. - 1918. - 477 p., [8] ilustr. lap.: ilustr. - Su spaudu: Instytucje Oświatowe Imienia Królowej Korony Polskiej - Su spaudu: LTSR Knygų Rūmų Biblioteka. - Su spaudu: Adus Academicorum Vilnae, S. J.
2. Mickiewicz, Adam. Grażyna; Konrad Wallenrod: dwa poematy; z 12-ma ilustracjami komozycyi Juliusza Kossaka. - We Lwówie: nakładem H. Altenberga, 1890. - 88 p.: ilustr. -
3. Mickiewicz, Adam. Dzieła poetyckie. - Wyd. 6 zupeł., z portr. i podobiznami autografów poety. - Nowogródek: Nakładem komitetu Mickiewiczowskiego, 1934. - XXXI, 482 p., [3] ilustr. lap.: ilustr., portr. - Virš. antr. nenurodyta. - [Su buvusio savininko Kaminsko pavarde].
4. Mickiewicz, Adam. Grażyna: powieść litewska. - W Brodch: nakładem i drukiem księgarni Feliksa Westa, [1902]. - 64 p.
5. Chociszewski, Józef Roman. Wspomnienie o życiu i pismach Adama Mickiewicza na pamiątkę przewiezienia jego popiołów do ojczystej ziemi w 1890 r.: dla ludu polskiego. - Poznań : Nakładem K. Kozłowskiego, 1890. - V, 64 p.: ilustr. - Su ekslibrisu: Ex libris Sac. Thaddaei Zavadzki.
6. Mickevičius, Adomas. Ponas Tadas. - Kaunas: Raidė, 1924. - viii, 331 p.

Tik konservuoti dokumentai:

1. Poezye Adama Mickiewicza. - Wyd. nowe zupełne / ułożone przez Piotra Chmielowskiego, przejrane i dopełnione. - Kraków : Nakład Księgarni G. Gebethnera i Spółki, 1910 (Kraków : druk. W. L. Anczyca i Spółki). - T. 1. - 1910. - [4], 343 p., [1] portr. lap. : portr.. - Su spaudu: Księgarnia Polska W. Tempłowicz. Poznań. - Su spaudu: LTSR Knygų Rūmų Biblioteka.
2. Poezye Adama Mickiewicza. - Wyd. nowe zupełne / ułożone przez Piotra Chmielowskiego, przejrane i dopełnione. - Kraków : Nakład Księgarni G. Gebethnera i Spółki, 1910 (Kraków : druk. W. L. Anczyca i Spółki). - T. 4 : Pan Tadeusz ; czyli, Ostatni zajazd na Litwie. - 1910. - 331 p.. - Taip pat vartojama antr.: Ostatni zajazd na Litwie. - Su spaudu: Księgarnia Polska W. Tempłowicz. Poznań. - Su spaudu: LTSR Knygų Rūmų Biblioteka.
3. Poezye Adama Mickiewicza. - Wyd. nowe zupełne / ułożone przez Piotra Chmielowskiego, przejrane i dopełnione. - Kraków : Nakład Księgarni G. Gebethnera i Spółki, 1910 (Kraków : druk. W. L. Anczyca i Spółki). - T. 2. - 1910. - [4], 346 p. - Su spaudu: Księgarnia Polska W. Tempłowicz. Poznań. - Su spaudu: LTSR Knygų Rūmų Biblioteka.
4. Pisma poetyczne Adama Mickiewicza / Adam Mickiewicz ; [wydanie niniejsze przygotował do druku, wstępem i objaśnieniem opatrzył Wilhelm Bruchnalski]. - We Lwówie : Nakładem Macierzy Polskiej, 1911. - 242, [5] p. ; 17 cm. - (Wydawnictwo Macierzy Polskiej ; ks. 70). - Su spaudu: LTSR Knygų Rūmų Biblioteka. - Su spaudu: Vilniaus viešojo valstybinė biblioteka N 3. - Su spaudu: Państwowa Szkoła Techniczna w Wilnie. Biblioteka uczniowska. - Su spaudu: Do nabycia w księgarni "Stella" w Cieszynie.
5. Собрание сочинений Адама Мицкевича : в переводе русских писателей : в четырех томах : с биографией и портретом Ад. Мицкевича / Адам Мицкевич ; под редакцией П.Н. Полевого. - Изд. 2-е. - Санкт-Петербург : М.О. Вольф, 1902. - 4 t. : ilustr.. - T. 1-2 ir T. 3-4 įrišti 2 kn.-T. 3-4. - 1902. - 507, [1]p., [21] ilustr. lap. : ilustr.. - Kartu įrišta: T. 4. 1902. - Su spaudu: Библиотека Поневежской Женской Гимназии. - Su spaudu: Vilniaus Tarprajoninė Knygų Prekybos Kontrolė. - Su spaudu: Valst. Knygų Prekybos Vilniaus Antikvariatas.
6. Собрание сочинений Адама Мицкевича : в переводе русских писателей : в четырех томах : с биографией и портретом Ад. Мицкевича / Адам Мицкевич ; под редакцией П.Н. Полевого. - Изд. 2-е. - Санкт-Петербург : М.О. Вольф, 1902. - 4 t. : ilustr.. - T. 1-2 ir T. 3-4 įrišti 2 kn.-T. 1-2. - 1902. - XV, 413, [II] p., [22] ilustr. lap., [1] portr. lap. : portr., ilustr.. - Kartu įrišta: T. 2. 1902. - Su spaudu: Библиотека Поневежской Женской Гимназии
7. Ballady i romanse / Adam Mickiewicz. - Łódź: Nakład A. F. Mittlera, [1928]. - 60 p. - ([Biblioteka Klasyków Polskich (Łódź)] ; nr. 7). - Su spaudu: AKM Szmidtów.
8. Pan Tadeusz, czyli Ostatni zajazd na Litwie : historia szlachecka z. r. 1811 i 1812 w dwunastu księgach wierszem / Adam Mickiewicz. - Łódź; Warszawa : Oświata, [1928] (w Zduńskiej-Woli : w drukarni M.S. Abromawicza). - 136 p. : ilustr.; 24 cm
9. Sonety erotyczne / Adam Mickiewicz. - Warszawa : Nakładem T.H. Nasierowskiego, 1897 ([Warszawa]: Druk. "Centralna"). - 15, [1] p.; 15 cm. - Su spaudu: Liet. TSR Knygų rūmų saugykla.

10. Pan Tadeusz: historia szlachecka z roku 1811 i 1812 we dwunastu księgach wierszem / Adam Mickiewicz. - Paris : Skład główny : Księgarnia Polska w Paryżu, [1900] (Paris : Imprimerie Centrale Commerciale). - 300 p. ; 19 cm. - Taip pat vartojama antr.: Ostatni zajazd na Litwie.

Įgyvendinant projektą bendradarbiaujama su Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, kurios darbuotojos – profesionalios knygrišės-restauratorės ir chemikė-technologė atlieka numatytus konservavimo ir restauravimo darbus.

2018 metais ruošiasi projekto „Visuomenės poreikius atitinkančios virtualios kultūrinės erdvės vystymas“ įgyvendinimui (formuota komanda, įdarbinti skaitmeninimo ir metaduomenų kūrimo specialistai) bei vyko įprasti dokumentų skaitmeninimo darbai. Per metus buvo suskaitmeninta 6010 puslapių arba vaizdų. Taip pat Mickevičianos restauravimo projekto metu buvo suskaitmeninti 28 dokumentai. Skaitmeninti skirtingoms veikloms reikalingi dokumentai: naujų leidinių viršelių skenavimas parodoms, Retų ir Mickevičianos kolekcijos leidinių skenavimas virtualioms parodoms ir informacijai.

Gerinta bibliotekų paslaugų kokybė nustatytoje teritorijoje

2018 m. sprendimai dėl regioninės bibliotekų veiklos priimti VAVB regiono bibliotekų tarybos posėdžių metu, įgyvendinti bendradarbiaujant su Regiono bibliotekomis, rengiant bendrus projektus, stiprinant bibliotekininkų kompetencijas ir įgyvendinant kitas bendras veiklas.

2018 m. organizuoti 2 VAVB regiono bibliotekų tarybos posėdžiai:

✓ 2018 m. gegužės 23 d. Tarybos nariai susirinko išvažiuojamame posėdyje Šalčininkų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje. Organizuotos dvi sekcijos – 1. Tarybos nariams ir 2. Komplektavimo specialistams. Svarstyti pagrindiniai klausimai: Skaitymo iššūkio 2018 m. organizavimas, tiriamosios ir projektinės veiklų organizavimas, asmens duomenų apsaugos įgyvendinimas bibliotekose.

✓ 2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos nariai susirinko Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje. Svarstyti pagrindiniai klausimai: teisės aktų, reglamentuojančių naudojimąsi bibliotekos paslaugomis ir asmens duomenų tvarkymą, praktinis taikymas, projektinės veiklos įgyvendinimas (pavyzdžiai ir planai), Skaitymo iššūkio (Vasara su knyga) įgyvendinimo Vilniaus regione aptarimas.

2018 m. tradicinis Šventinis renginys, skirtas Regiono bibliotekininkams, minintiems darbo jubiliejus ir pasižymėjusiems profesinėje veikloje, taip pat įvyko gruodžio 11 d. Renginio metu buvo apdovanoti Vilniaus regiono Geriausio metų bibliotekininko konkurso „Riešutas“ laimėtojai. Konkurse galėjo dalyvauti bibliotekininkai iš 13-os Vilniaus regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų.

Geriausia 2018 metų Vilniaus regiono bibliotekininke išrinkta Ukmergės rajono savivaldybės Vlodo Šlaito viešosios bibliotekos Žemaitkiemio kaimo padalinio bibliotekininkė Ramunda Misiūnienė. Laimėtoja pagerbta už savo krašto istorijos puoselėjimą, sklaidą bei aktyvią kraštotyrinę veiklą. Ramunda Misiūnienė rengia parodas, leidinius apie miestelio istoriją, gyvenimą, šio krašto žmones ar kurį laiką jame gyvenusias žymias asmenybes, išskirtinį dėmesį skirdama Vladiui Šlaitui.

„Graikinio riešuto“ nominaciją (geriausia metų bibliotekos vadovė) laimėjo Alytaus Jurgio Kunčino viešosios bibliotekos direktorė Giedrė Bulgakovienė už profesionalų bibliotekos veiklų plėtojimą ir kultūros iniciatyvų įprasminimą.

Geriausia metų komanda („Lazdyno prizas“) – Trakų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos.

2018 m. birželio 6-7 d. įvyko profesinė išvyka į Klaipėdos kraštą, skirta 2017 m. konkurso „Riešutas“ „Lazdyno prizo“ laimėtojams – Elektrėnų savivaldybės viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojams.

Įgyvendinti projektai regione

2018 m. buvo vykdoma fondoieška, teikiami ir įgyvendinami vietiniai, regioniniai, nacionaliniai ir tarptautiniai projektai. Didelis dėmesys teiktas tarptautiniams projektams ir tarptautinio bendradarbiavimo tinklams bei jau tradiciniais tapusiems projektams (Skaitymo festivalis ir Mokyklų bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimas).

Bibliotekoje ir Vilniaus regione vykdyti projektai

Bibliotekai ir Vilniaus regionui skirti projektai dažniausiai įgyvendinami Lietuvos kultūros tarybos finansuotų projektų lėšomis. 2018 m. VAVB įgyvendino:

✓ Laimėtas finansavimas dviem vaikų kultūros edukacinėms programoms – edukacinės programos įtrauktos į Kultūros paso sąrašus; 2018 m. Kultūros pasui pateiktos keturios edukacinės programos 2018-2019 m. laikotarpiui;

✓ „Mickevičianos kolekcijos dokumentų restauravimas, konservavimas ir aktualizavimas“ (Lietuvos kultūros taryba, 22 000 Eur.). Projekto trukmė – 2016 m. liepos 1 d. – 2018 m. gruodžio 31 d. Projektas užbaigtas;

✓ Skaitymo festivalis 2018 m. (Lietuvos kultūros taryba);

✓ Mokyklų bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo projektas „Inovatyvios technologijos ir paslaugos mokyklų bibliotekose“ (Lietuvos kultūros taryba);

✓ Pradėtas įgyvendinti gyventojų mokymų projektas „Vilniaus regiono bendruomenės medijų ir informacinio raštingumo ugdyimas bibliotekose“ (Lietuvos kultūros taryba, 2018-2019 m.).

Tarptautiniai projektai

2018 m. įgyvendinti tęstiniai tarptautiniai projektai, paruošti ir pradėti įgyvendinti nauji tarptautiniai projektai:

✓ Tęstas ir pabaigtas *Nordplus* projektas „*Createams in Library*“ (VAVB dalyvauja kaip partneris), dalyvauta naujo projekto ruošimo susitikime. Projekto trukmė: 2017-09-01 - 2018-09-01. Projekto biudžetas: 45 230 Eur. (VAVB skirta 4780 Eur). Projekto tikslas – skatinti bibliotekininkų tarptautinio bendradarbiavimo kompetencijų ugdymą ir kurti Skandinavijos ir Baltijos šalių profesionalų tinklą.

Bendradarbiavimo projektas įgyvendinamas kartu su Turku apskrities viešąja biblioteka, Turku moterų centru, Talino centrine biblioteka, Valmieros biblioteka, Hiiu savivaldybės viešąja biblioteka, Herningo biblioteka, Ikast-Brande biblioteka, Vaggeryd viešąja biblioteka, Valmieros moterų klubu, Reikjaviko viešąja biblioteka ir Latvijos nacionaline biblioteka.

Projekto veiklos: 3 tarptautiniai susitikimai (2018 m. įvyko du susitikimai); dalyvauta ir organizuota 12 mažos apimties projektų/veiklų kiekvienoje dalyvaujančioje organizacijoje; dalyvauta viename tarptautiniame susitikime, kurio metu ruoštas projektas kitam projektų teikimo etapui.

✓ 2018 m. tęstas ir pabaigtas VAVB kartu su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ir Švenčionių rajono savivaldybės viešąja biblioteka (sudarytas konsorciumas) ERASMUS+ mobilumo projektas „Tarpkultūrinis migrantų švietimas – personalo kompetencijų tobulinimas“. Projekto trukmė: 2017-06-01 - 2018-06-01. Projekto biudžetas: 16 842 Eur (VAVB skirta 5220 Eur). Tikslas – stiprinti darbuotojų kompetencijas ir įgūdžius dirbant su imigrantais ir pabėgėliais, skatinant mokymąsi visą gyvenimą. 2018 m. kovo 12-15 d. VAVB specialistai vyko į Suomiją, Helsinkį, darbo stebėjimo vizito.

Projekte dalyvaujančios organizacijos: Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Švenčionių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Dokk1 biblioteka (Danija), Helsinkio miesto viešoji biblioteka (Suomija).

✓ 2018 m. tęstas dalyvavimas ERASMUS+ projekte „*Migrate to Library*“ su Žoros miesto viešąja biblioteka (Lenkija), Korčulos miesto viešąja biblioteka (Kroatija) ir Arukas miesto viešąja biblioteka (Ispanija, Gran Kanarija). 2018 m. VAVB specialistai dalyvavo tarptautiniuose projekto susitikimuose ir mokymuose 2018 m. vasario 25 d. – kovo 3 d. Lenkijoje, Žory, 2018 m. balandžio 8-14 d. Kroatijoje, Zagrebe, 2018 m. birželio 10-16 d. Ispanijoje, Gran Kanarijoje, Arukas. 2018 m. rugsėjo 24-27 d. priimtas tarptautinis partnerių susitikimas Lietuvoje, Vilniuje.

✓ 2018 m. paruoštas ir pateiktas projektas „Adomo Mickevičiaus paveldas pasaulyje“ (projektas finansuojamas dalinai iš Lietuvos kultūros tarybos, trukmė 2018-2019 m.). Projekto

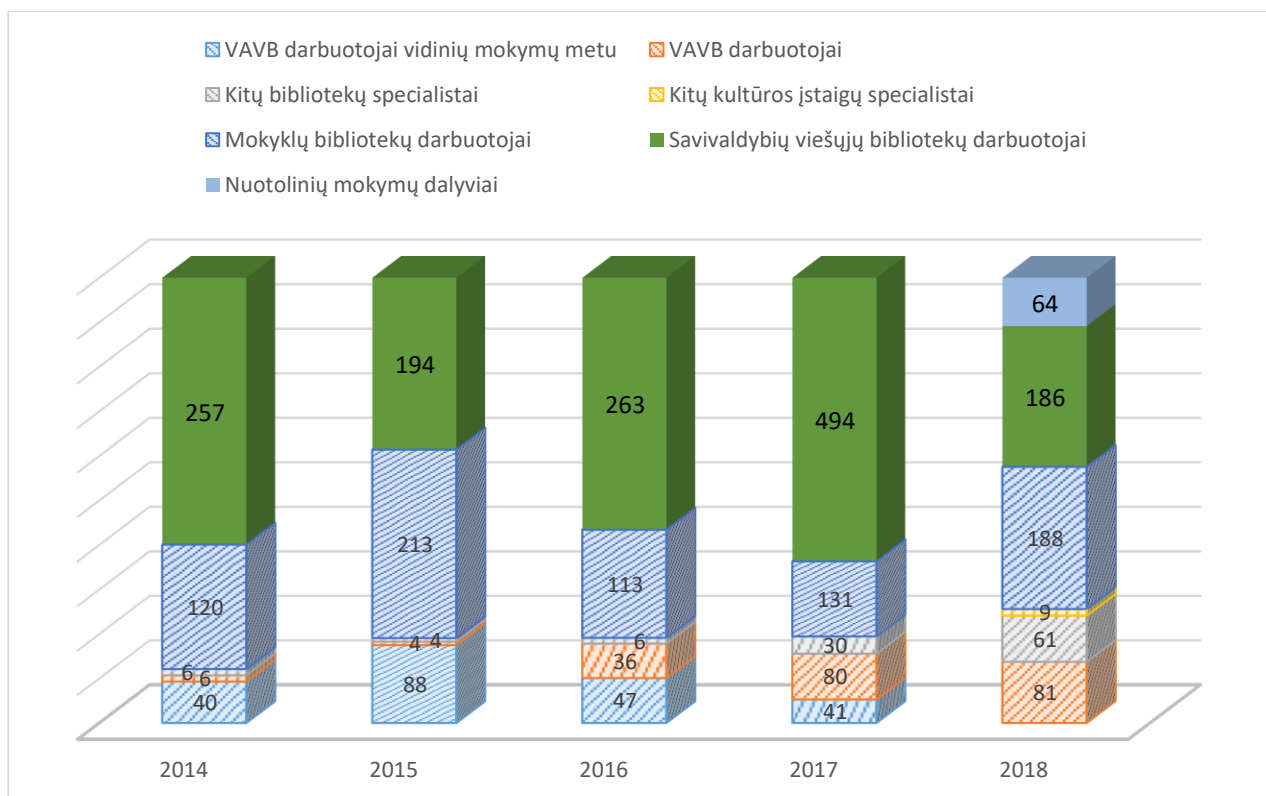
veiklos: bendradarbiavimo su užsienio šalių organizacijomis stiprinimas, standinių ir virtualių parodų ruošimas, veiklų viešinimas. 2018 m. buvo paruošta standinė paroda „Žvelk širdimi tik į širdį!“ apie Adomo Mickevičiaus asmenybę ir kūrybą.

✓ 2018 m. paruoštas, pateiktas, laimėtas ir pradėtas įgyvendinti tarptautinis ERASMUS+ KA2 projektas „*Cultural Heritage for the Future: Create, Share and Learn*“. Tai strateginės partnerystės ir suaugusiųjų švietimo projektas, kurio metu kartu su partneriais iš Švedijos, Danijos, Slovėnijos ir Estijos dalinamasi patirtimi darbo su bendruomenėmis ir kraštotyros srityse. Projekto veiklos: 3 tarptautiniai susitikimai, 3 kvalifikacijos kėlimo renginiai, 3 intelektualiniai produktai (studija, interneto svetainė ir gairės), viešinimo renginiai, administravimo ir koordinavimo veiklos. Skirtas finansavimas 124 510 Eur. Projekto trukmė 2018-09-01 – 2020-08-31

Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo renginių organizavimas

Kvalifikacijos kėlimo renginiai 2018 m. finansuoti iš bibliotekos biudžeto, Lietuvos kultūros tarybos iš dalies finansuotų projektų ir tarptautinių projektų lėšų, taip pat mokymai organizuoti bendradarbiaujant su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka ir Surdologijos centru. Per metus iš viso buvo apmokyti **589** bibliotekų specialistai, įvyko 28 kvalifikacijos kėlimo renginiai (26 auditoriniai ir 2 nuotoliniai).

2014-2018 m. kvalifikacijos kėlimo renginių dalyvių pasiskirstymas

2018 metais VAVB organizavo 19 mokymų vietoje (Vilniaus Mokymo centre), 4 išvažiuojamuosius mokymus Vilniaus regione (Šalčininkų, Druskininkų, Elektrėnų ir Alytaus rajono savivaldybių viešosiose bibliotekose), 3 VGTU „Linkmenų fabrike“.

Mokyklų bibliotekininkų mokymai (7 auditoriniai mokymai) buvo organizuoti pagal Lietuvos kultūros tarybos programos Kvalifikacijos kėlimas projektą „Inovatyvios technologijos ir paslaugos mokyklų bibliotekose“ gavus finansavimą iš dalies. Projekto vykdytojas – VAVB.

Dalis mokymų buvo organizuoti pagal Lietuvos kultūros tarybos programos Kvalifikacijos kėlimas projektą „Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas“ (4 kvalifikacijos kėlimo renginiai). Projekto vykdytojas – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, projekto partneris – VAVB. Įgyvendinant tarptautinį *Nordplus* projektą „*Createams in Library*“ įvyko 1 mokymai VAVB. Taip pat VAVB organizavo mokymus iš biudžeto lėšų bei bendradarbiaudama su VšĮ „Surdologijos centras“. Parengtos dvi nuotolinių mokymų programos ir įkeltos į svetainę <http://go-andragogy.eu/>.

Įgyvendinant projektą „Inovatyvios technologijos ir paslaugos mokyklų bibliotekose“ mokyklų bibliotekininkams parengtas elektroninis leidinys „Žengiant į virtualios realybės ateitį“ (leidinys patalpintas <http://amb.lt/regionas/lt/> svetainėje), kuriame aprašomas virtualios realybės vystymosi kelias, tobulėjimas ir vis didesnis pritaikomumas ne tik kasdienėse veiklose, tačiau ir pritaikymas skirtingose veiklose. Leidinio autorius Aleksandr Surkov.

2018 m. 24 įvykę mokymai buvo įvertinti, kiti nuotoliniai – nevertinti. Bendras visų mokymų vertinimo vidurkis – **9,4 balo**.

Geriausiai įvertinti mokymai:

1. Vilniaus apskrities viešųjų bibliotekų kraštotyros informacijos sklaida svetainėje „Vilnijos vartai“ (**10 balų**. Elektrėnų savivaldybės viešojoje bibliotekoje).

2. **9,9 balu** įvertintos 2 temos:

2.1. Mokyklų bibliotekų darbas (Šalčininkų Lietuvos Tūkstantmečio gimnazijoje);

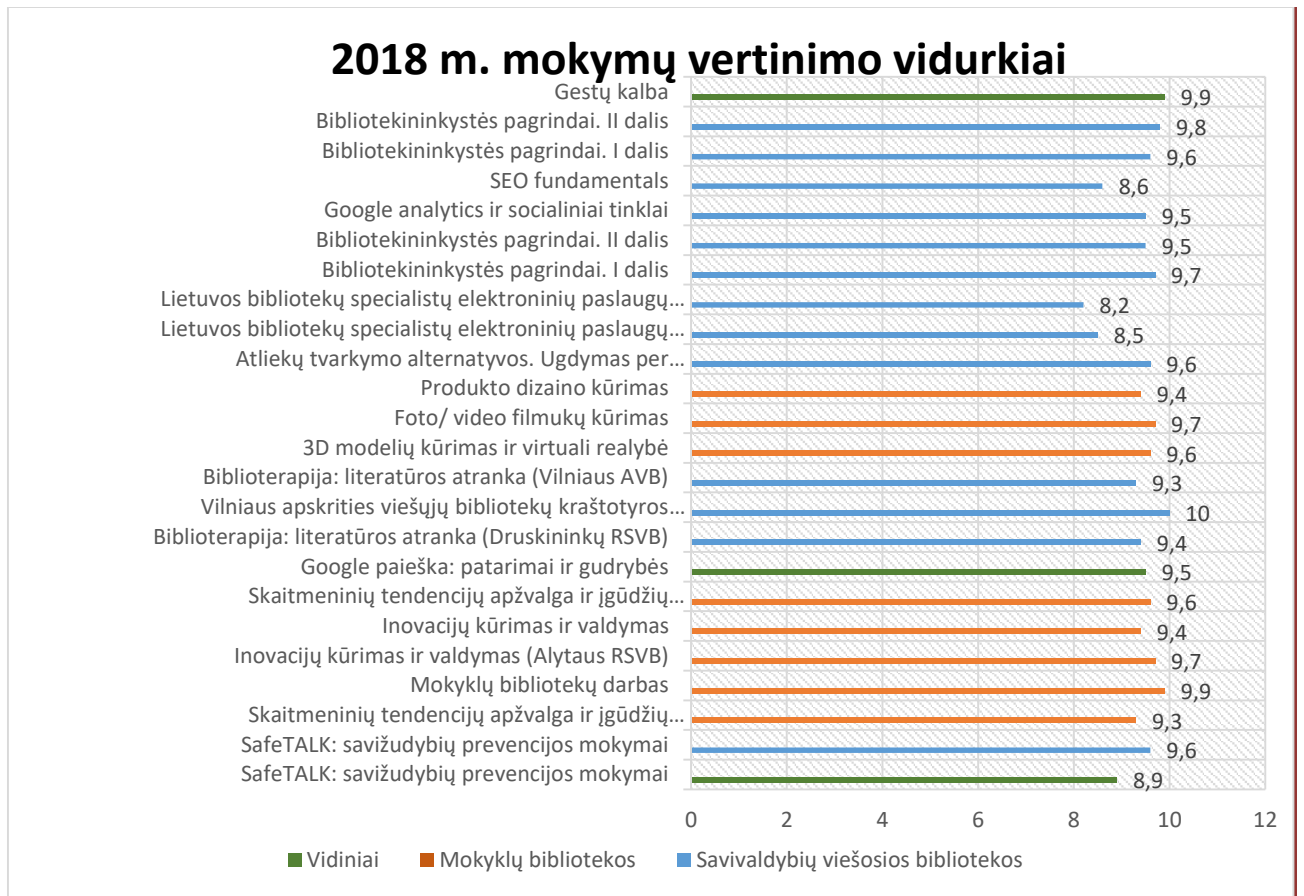
2.2. *Gestų kalba* (Vilniaus mokymų centre);

Žemiausiai įvertinti mokymai:

1. Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas (pažengusiems) (**8,2 balo**. Vilniaus mokymų centre);

2. Lietuvos bibliotekų specialistų elektroninių paslaugų skaitmeninės rinkodaros kompetencijų stiprinimas (pradedantiesiems) (**8,5 balo**. Vilniaus mokymų centre);

3. *SEO fundamentals* (**8,6 balo**. Vilniaus mokymų centre).

2018 m., be bibliotekos specialistų vedamų temų, buvo renkama su partneriais ir samdomais lektorais: Hannah Shipman (anglų kalbos dėstytoja), Savižudybių prevencijos mokytojų asociacija, Asmens duomenų apsaugos inspekcija, ISM Inovacijų bazė (lektorius Ugnius Savickas), Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (lektorė Daiva Janavičienė), poetė, prozininkė Jūratė Sučylaitė, VGTU „Linkmenų fabrikas“, VšĮ „RV Agentūra“, UAB „Inlinen“ (lektorius Vytenis Graželis), UAB „Digital Academy“ (lektoriai Romuald Nareiko, Domantas Širvinskas, Julijus Bogdanovas), VšĮ „Surdologijos centras“.

Atliktų tyrimų rezultatų pristatymas

✓ 2018 m. pabaigtas tyrimas „Mokymosi visą gyvenimą galimybės Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje“. Tyrimo tikslas – išsiaiškinti VAVB galimybes tenkinti gyventojų mokymosi visą gyvenimą poreikius ir numatyti šių galimybių plėtros kryptis. Atliekant tyrimą buvo išanalizuota VAVB dokumentų fondo sudėtis ir kaitos tendencijos; dokumentų fondo panaudojimo tendencijos; išsiaiškinti VAVB vartotojų mokymosi visą gyvenimą poreikiai ir jų tenkinimo mastas bibliotekoje; numatytos VAVB dokumentų fondo ir paslaugų, užtikrinančių mokymosi visą gyvenimą galimybes, plėtros kryptys.

✓ 2018 m. atliktas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos numatytas tyrimas (prioritetinė bibliotekos metų veikla) „Prenumeruojamų duomenų bazių panauda Alytaus ir Vilniaus apskričių viešosiose bibliotekose“. VAVB atliko duomenų bazių panaudos tyrimą VAVB ir savo veiklos teritorijoje – Alytaus ir Vilniaus apskričių savivaldybių viešosiose bibliotekose (toliau – Regiono SVB). Tyrimo objektas – prenumeruojamų Lietuvos ir užsienio duomenų bazių panauda ir poreikis Vilniaus regiono viešosiose bibliotekose (VAVB ir Regiono SVB).

✓ 2018 m., įgyvendinant 2018 m. kovo 21 d. VAVB direktoriaus įsakymu Nr. ĮV-9 patvirtintą „priemonių, gerinančių VAVB vartotojams teikiamų paslaugų kokybę, planą 2018-2019 m.“, buvo atliktas „VAVB internetinės svetainės tyrimas“. Tyrimo tikslas – ištirti Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos interneto svetainėje pateikiamos informacijos ir elektroninių paslaugų prieinamumą, bei jų gerinimą. Taikytas metodas – kokybinis grupinės diskusijos (Fokus grupės) metodas. Pagrindinės išvados: VAVB interneto svetainėje reikėtų keisti pagrindinių turinio dalių pavadinimus, išryškinti aktualiausius įvykius, nuolat atnaujinti informaciją naujienų skiltyje, būtina derinti internetinėje svetainėje ir socialiniuose tinkluose pateikiamą informaciją – internetinėje svetainėje pateikti pagrindinę ir mažiau kintančią informaciją, o socialiniuose tinkluose – einamąją informaciją, planuojamų įvykių pristatymą.

VAVB specialistai taip pat dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendiname tyrime „Lietuvos bibliotekų informacijos išteklių fondo valdymo koncepcijos kūrimas“ (II etapas). 2018 metais atlikti Lietuvos bibliotekų informacijos išteklių fondo valdymo sisteminiai tyrimai sektoriniuose tyrimo laukuose pagal bibliotekų tipus ir parengta informacijos išteklių valdymo koncepcija.

Komunikacija. Ryšiai su visuomene

2018 m. padidėjo virtualių lankytojų skaičius (nuo **78 018** 2017 m. iki **93 139**), padaugėjo socialinių tinklų sekėjų skaičius – pagrindiniame bibliotekos Facebook socialiniame tinkle buvo užsiregistravę **4 349** sekėjai, paskelbti **284** įrašai.

2018 m. daug dėmesio buvo skiriama bibliotekos komunikacijos strategijos kūrimui – buvo atnaujintas bibliotekos komunikacijos įvaizdžio dizainas, kurta bibliotekos navigacinė sistema (patalpų ženklavimo (rodyklių) sistemos kūrimas), įgyvendintos kitos bibliotekos paslaugų viešinimo komunikacijos kampanijos:

✓ Parengtas naujas bibliotekos komunikacijos įvaizdžio dizainas, atsižvelgiant į bibliotekos vertybes, atspindintis bibliotekos veiklos pagrindines kryptis ir pobūdį. Sukurti bibliotekos vertybių komunikacijos elementai, parinktos spalvos ir spalvų deriniai, tekstai ir tekstų šriftai.

✓ Organizuota darbo grupė ir darbas su dizaineriais, kuriant bibliotekos patalpų ženklinimo (rodyklių) sistemą. Paruoštas navigacijos po biblioteką projektas, sukurtas rodyklių stendų projektas.

✓ Įgyvendinta naujų knygų viešinimo kampanija su jai kurtais vizualais; organizuoti socialinių tinklų konkursai, sukurta 12 unikalių kalendorių renginių viešinimui internete ir bibliotekos reklaminiuose ekranuose.

✓ Viešintas Mickevičianios kolekcijos leidinių restauravimo ir konservavimo projektas (įrašai socialiniuose tinkluose, edukaciniai video filmukai apie knygų laikymo sąlygas ir tvarkymo būdus).

✓ Užtikrinta sėkminga Skaitymo festivalio komunikacija. Derintas dizainas, tekstai, pranešimai. Gauta *Caffeine* parama kavos kuponais (40 vnt.) ir įmonių finansinė parama.

✓ Paruošta stendinė paroda „Žvelk širdimi tik į širdį!“ apie Adomo Mickevičiaus asmenybę ir kūrybą.

Atstovavimas ir bendradarbiavimas

Bibliotekos specialistai aktyviai dalyvavo šalies ir užsienio renginiuose, **atstovavo bibliotekai**, pristatė bibliotekos veiklas ir pasiekimus, skaitė pranešimus:

✓ 2018 m. vasario 8-9 d. dalyvauta *Nordplus* projekto „*Createams in Library*“ partnerių susitikime Suomijoje, Turku;

✓ 2018 m. kovo 12-15 d. įvyko projekto „Tarpkultūrinis migrantų švietimas“ kvalifikacinė išvyka į Helsinkį (Suomija);

✓ 2018 m. kovo 22 d. skaitytas pranešimas „Kas yra lietuvis? Vladislavo Mickevičiaus tėvynės paieškos“ (Eduardas Budrys) mokslinėje konferencijoje „Genealogija ir lokalinė istorija: šaltiniai, tyrinėjimai, sklaida“ (Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka);

✓ 2018 m. balandžio 8-14 d. dalyvauta ERASMUS+ projekto „*Migrate to Library*“ mokymuose „*Stand on Multiculturalism*“ Kroatijoje, Zagrebe;

✓ 2018 m. balandžio 20 d. skaitytas pranešimas „Adomo Mickevičiaus asmenybės atspindžiai Vilniaus apskrities viešosios bibliotekos veikloje“ (Asta Kazakevičiūtė-Bankauskienė) Tarptautiniame paminklų ir paminklinių vietovių apsaugos renginyje;

✓ 2018 m. gegužės 14-18 d. įvyko kvalifikacinė išvyka po Baltijos ir Skandinavijos šalių bibliotekas;

✓ 2018 m. gegužės 28-30 d. skaitytas pranešimas „*Adult Education: in Teaching Others We Teach Ourselves*“ (Neringa Androšiūnaitė) tarptautinėje konferencijoje „Biblioteka – sumanios visuomenės ugdymui“ (Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešoji biblioteka);

- ✓ 2018 m. birželio 10-16 d. dalyvauta ERASMUS+ projekto „*Migrate to Library*“ partnerių susitikime Ispanijoje, Gran Kanarijoje, Arukas;
- ✓ 2018 m. birželio 14-15 d. skaitytas mokslinis pranešimas „Kultūros komunikacija stiprinant visuomenės skaitymo raštingumą“ (Laura Juchnevič) tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Komunikacijos ir informacijos mokslai tinklaveikos visuomenėje: patirtys ir išvalgos IV“;
- ✓ 2018 m. rugpjūčio 24-30 d. dalyvauta 84-ojoje IFLA konferencijoje Malaizijoje, Kvala Lumpure;
- ✓ 2018 m. rugsėjo 13-14 d. dalyvauta Nordplus projekto „*Createams in Library*“ partnerių susitikime Latvijoje, Valmieroje;
- ✓ 2018 m. rugsėjo 19 d. skaitytas pranešimas „Andragogika: virtuali mokymosi aplinka bibliotekininkams“ (Greta Bacevičiūtė ir Odeta Maziliauskienė) „EPALE“ konferencijoje „Neformalaus suaugusiųjų švietimo poreikis ir poveikis Lietuvoje“;
- ✓ 2018 m. spalio 14-21 d. dalyvauta 9-ajame Tarptautiniame Šanchajaus bibliotekų forume (Kinija), pasirašytas Tarptautinių mainų ir bendradarbiavimo Memorandumas tarp Šanchajaus bibliotekos ir VAVB;
- ✓ 2018 m. gruodžio 6-7 d. dalyvauta pasirengiamajame tęstinio *Nordplus* projekto „*Createams in Library*“ ruošimo susitikime Estijoje, Taline.

2018 m. rugsėjo 24-27 d. organizuotas „*Migrate to Library*“ projekto partnerių susitikimas Vilniuje, priimti tarptautinio projekto svečiai Lietuvoje iš Lenkijos, Ispanijos ir Kroatijos.

Biblioteka aktyviai bendradarbiauja su formalaus švietimo įstaigomis. 2018 m. bibliotekoje praktiką atliko 3 praktikantai iš Šiaulių valstybinės kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto (2) ir Vilniaus geležinkelio transporto ir verslo paslaugų mokyklos Multimedijos paslaugų teikėjo modulinės mokymo programos (1). Taip pat biblioteką kaip savanoriškos veiklos vietą renkasi moksleiviai, savanorystės veiklose, ypač organizuojant „Skaitymo festivalį“, aktyviai dalyvauja studentai.

Biblioteka 2018 m. aktyviai dalyvavo įvairių **asociacijų veikloje**:

- dalyvauta Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) veikloje. Bibliotekoje įsikūręs LBD skyrius, kurio pirmininkė Asta Kazakevičiūtė-Bankauskienė, 2018 m. tradiciškai organizavo skyriaus apdovanojimus „Pelėdos“.

- dalyvauta Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos (AVBA) veikloje: organizuota ir dalyvauta AVBA sesijose ir kituose renginiuose (konferencijose), skaityti pranešimai išvažiuojamosiose sesijose, atstovauta asociacijai darbo grupėse. Įgyvendintos bendros asociacijos veiklos, rengti projektai. VAVB dalyvavo „Skaitymo iššūkio“ veiklose. Paruošta medžiaga Apskričių viešųjų bibliotekų leidiniui apie Lietuvos apskričių viešąsias bibliotekas („Partnerystė, patirtis, pasidalijimas“, Gerda Putnaitė ir kt., 2018 m.).

- dalyvauta Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) veikloje.

Laura Juchnevič dirbo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos sudarytoje darbo grupėje, kuri ruošė Savivaldybių viešųjų bibliotekų ir mokyklų (išskyrus aukštąsias mokyklas) bibliotekų paslaugų integravimo modelius (patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. IV-726/D-809).

2018 m. daug dėmesio skirta partnerystės kūrimui. Ieškota naujų partnerių ir rėmėjų Skaitymo festivaliui, pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su mokslo, verslo, viešojo ir visuomeninio sektoriaus įstaigomis: edukacijų studija „PaTirk pasaką“, VšĮ Stalo teatru ir kt. 2018 m. atnaujinta bendradarbiavimo sutartis ir pasirašytas Memorandumas su Šanchajaus biblioteka (Kinija), tęsiamas bendradarbiavimas su Austrijos užsienio reikalų ministerija, Austrijos Respublikos ambasada Kopenhagoje (Danija) bei Šveicarijos kultūros fondu Pro Helvetia, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Augustavo viešąja biblioteka (Lenkija).

Vykdyta Valstybės kultūros įstaigų infrastruktūros plėtros programa

2018 metais buvo tęsiami bibliotekos rekonstrukcijos darbai pagal 2016-09-29 sutartį Nr. 07.1.1-CPVA-V-304-01-0001, sudarytos tarp bibliotekos ir VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, dėl bendrai finansuojamo projekto „Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos pastatų Vilniuje, Trakų g. 10 ir 12, modernizavimas“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų. Bendra projekto vertė 4.370.068,10 eurų. 2018 metais įsisavinta 35 % lėšų nuo bendros sutarties vertės, arba 1 509 687,22 eurų.

2018 m. buvo įsigyti lankytojų, darbuotojų ir dokumentų saugojimui skirti baldų komplektai; renginių organizavimui bei Adomo Mickevičiaus ir Retų spaudinių skaitykloms ir kt. lankytojų aptarnavimui skirti baldai. Įsigyta visa projekte numatyta techninė ir kompiuterinė įranga bei fortepijonas. Atlikti pagrindiniai inžinerinių sistemų darbai: elektros tinklų, vėdinimo, vandentiekio, apsaugos ir priešgaisrinės signalizacijų sistemų užbaigimo montavimo darbai; apdailos darbai; durų montavimas; šviestuvų montavimas; RFID įdiegimas.

2019 metų bibliotekos veiklos prioritetai

2019 m. bibliotekos iššūkis – darbas rekonstruotose patalpose, bibliotekos erdvių įveiklinimas, naujų bibliotekos paslaugų teikimas lankytojams. Pagrindiniai metų darbai yra susiję su finansavimo sutarties su VšĮ Centrine projektų valdymo agentūra dėl projekto „Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos pastatų Vilniuje, Trakų g. 10 ir 12, modernizavimas“ užbaigimu, rekonstruotų bibliotekos patalpų pridavimu. 2019 m. bus įgyvendinamas VEPS projektas, kurio metu bus skaitmeninami ir pateikiami viešai prieigai Vilniaus regiono bibliotekų dokumentai, ir ERASMUS+ KA2 projektas „*Cultural Heritage for the Future: Create, Share and Learn*“.

Tobulinant, stiprinant ir plečiant bibliotekos veiklas Vilniaus regione, 2019 m. bus atnaujintas VAVB regioninės plėtros modelis: atliktas tyrimas, sukurtas modelis ir parengtas regioninės veiklos plėtros modelio įgyvendinimo priemonių planas. Taip pat planuojama atlikti kartotinį „Vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimą“, įvertinti vartotojų pasitenkinimo pokytį, pradėjus veiklas rekonstruotose patalpose.

2019 m. bus įgyvendinamos priemonės, skirtos Vilniaus ir Alytaus apskričių savivaldybių viešųjų bibliotekų teikiamų paslaugų prieinamumui negalią turintiems gyventojams plėtoti: Vilniaus regione įgyvendamos socialinę atskirtį mažinančios ir į kultūrinės veiklas įtraukiančios veiklos, lankytojams siūlomi kultūros renginiai su gestų kalbos vertimu, vykdomi Vilniaus regiono bibliotekininkų mokymai. Taip pat tęsiamas darbas su „Vasara su knyga“ programa – įgyvendinama skaitymo skatinimo akcija „Skaitymo iššūkis“ (kartu su Apskričių viešųjų bibliotekų asociacija ir savivaldybių viešosiomis bibliotekomis).

Tarptautiškumas – 2019 m. įgyvendinamų veiklų akcentas. Siekiama bendradarbiauti su užsienio partneriais, įgyvendinant tarptautinius projektus koordinatorių arba partnerių teisėmis, kurti bendradarbiavimo tinklus, stiprinti VAVB specialistų kompetencijas užsienio profesiniuose renginiuose ir skatinti specialistų mobilumą.

Pagal VAVB padalinių ataskaitų tekstus, metų ataskaitą parengė

Laura Juchnevič

Direktorius pavaduotoja